

аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: koval82olexiy@gmail.com).

КНАІЕТСКА Olha – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Economics and Entrepreneurship, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: haetska@vsau.vin.ua).

KOVAL Oleksii – Postgraduate Student of the Second Year of Study of the Department of Economics and Entrepreneurship, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: koval82olexiy@gmail.com).

УДК 657:005.72:334.7

DOI: 10.37128/2411-4413-2025-1-10

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
СИСТЕМИ ОБЛІКУ
Й ЗВІТНОСТІ ПІД
ВПЛИВОМ ESG-
ПРІОРИТЕТІВ І
РОЗВИТКУ
КОРПОРАТИВНИХ
СТРУКТУР:
ТЕОРЕТИЧНИЙ
АСПЕКТ**

КОВАЛЬ Н.І.,
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри аграрного менеджменту та
маркетингу*

СЛОБОДЯНЮК С.А.,
*аспірант другого року навчання
кафедри обліку і оподаткування,
Вінницький національний аграрний університет
(м. Вінниця)*

У дослідженні розкрито фактори впливу розвитку корпоративних структур на процес упровадження ESG-пріоритетів у систему обліку й звітності, визначення наявних бар'єрів і пошук ефективних механізмів їхньої інтеграції в практику сучасного бізнесу.

Досліджено взаємозв'язок між розвитком корпоративних структур і впровадженням ESG-підходів у систему обліку й звітності, яке дозволяє виявити ключові виклики й можливості, що постають перед бізнесом на шляху до підвищення прозорості, відповідальності й довіри з боку зацікавлених сторін. У статті розглянуто три ключові сфери відповідального й сталого розвитку бізнесу, зацікавленість інвесторів у інформації про ESG з урахуванням тенденцій розвитку корпоративних структур.

Авторами зазначено, що для сучасних корпоративних структур упровадження ESG-принципів – це не лише відповідь на зовнішній тиск інвесторів і суспільства, а стратегічна необхідність, яка визначає сталий розвиток бізнесу, забезпечує доступ до капіталу, формує довіру на ринку й підвищує загальну вартість компанії в довгостроковій перспективі; представлено основні складники впровадження ESG-пріоритетів для корпоративних структур.

Крім того, у статті проведено аналітичне порівняння термінів ESG, CSR, Sustainable development, Impact investing, що дуже часто вживаються у контексті впровадження різних стандартів і рамок. Зазначено, що зміни в системі обліку й звітності у відповідь на ESG-орієнтири стали важливим трендом для бізнесу в усьому світі. У дослідженні представлено основні ключові напрямки змін у системі обліку й звітності у відповідь на ESG-вимоги.

Проведено систематизацію основних завдань щодо впровадження ESG-орієнтирів для компаній. Упровадження ESG (екологічних, соціальних й управлінських стандартів) дає українським компаніям конкурентні переваги як на внутрішньому ринку, так і за кордоном. Визначено й систематизовано виклики впровадження ESG в Україні, а також запропоновано рекомендації для подолання даних викликів.

Ключові слова: ESG-пріоритети, корпоративні структури, система обліку, ESG-звітність, CSR, політика корпоративного управління.

Табл.: 2. Рис.: 4. Літ.: 12.

TRANSFORMATION OF THE ACCOUNTING AND REPORTING SYSTEM UNDER THE INFLUENCE OF ESG PRIORITIES AND DEVELOPMENT OF CORPORATE STRUCTURES: THEORETICAL ASPECT

KOVAL Natalia,
*Candidate of Economics, Associate Professor
of the Department of Agrarian Management and Marketing*

SLOBODIANIUK Serhii,
*Postgraduate Student of the Second Year of Study
of the Department of Accounting and Taxation,
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)*

The study reveals the factors influencing the development of corporate structures on the process of implementing ESG priorities in the accounting and reporting system, identifying the existing barriers and searching for the effective mechanisms for their integration into modern business practice.

The relationship between the development of corporate structures and the implementation of ESG approaches in the accounting and reporting system is investigated, which allows identifying key challenges and opportunities facing business on the way to increase transparency, responsibility and trust from stakeholders. The article examines three key areas of responsible and sustainable business development, investors' interest in information about ESG, taking into account trends in the development of corporate structures.

The authors note that for modern corporate structures, the implementation of ESG principles is not only a response to external pressure from investors and society, but a strategic necessity that determines sustainable business development, provides access to capital, builds trust in the market and increases the overall value of the company in the long term; present the main components of ESG implementation for corporate structures.

In addition, the article provides an analytical comparison of the terms ESG, CSR, Sustainable development, Impact investing, which are very often used in the context of the implementation of various standards and frameworks. It is noted that the changes in the accounting and reporting system in response to ESG benchmarks have become an important trend for business around the world. They are due to growing pressure from investors, regulators, consumers and society as a whole, who expect transparency, responsibility and sustainable development from companies. The study presents the main key areas of changes in the accounting and reporting system in response to ESG requirements.

The main tasks for the implementation of ESG benchmarks for companies are systematized. The implementation of ESG (environmental, social and governance standards) gives Ukrainian companies competitive advantages both in the domestic market and abroad. The author identifies and systematizes the challenges of implementing ESG in Ukraine and offers recommendations for overcoming these challenges.

Key words: ESG priorities, corporate structures, accounting system, ESG reporting, CSR, corporate governance policy.

Tabl.: 2. Fig.: 4. Ref.: 12.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції сталого розвитку й підвищений інтерес до екологічних, соціальних, а також управлінських (Environmental, Social, and Governance – ESG) аспектів діяльності підприємств зумовлюють необхідність перегляду традиційних підходів до організації обліку й звітності. У світлі глобалізації та посилення вимог до прозорості бізнесу корпоративні структури зазнають значних змін, що впливає не лише на управлінські процеси, а й на формування звітної інформації для внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін.

Водночас чинна система бухгалтерського обліку й фінансової звітності в Україні переважно орієнтована на економічні показники й часто не враховує в повному обсязі нефінансові фактори, пов'язані з ESG. Це створює дисбаланс у процесі прийняття управлінських рішень, знижує довіру інвесторів і стримує розвиток сталих бізнес-моделей. Виникає потреба у трансформації інформаційної системи підприємства відповідно до вимог ESG-орієнтирів, що, зі свого боку, вимагає адаптації підходів до обліку, звітності й внутрішнього контролю.

Так, актуальним є дослідження впливу розвитку корпоративних структур на процес упровадження ESG-пріоритетів у систему обліку й звітності, визначення наявних бар'єрів і пошук ефективних механізмів їх інтеграції в практику сучасного бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті глобального переходу до сталого розвитку, тематика інтеграції ESG-пріоритетів в облікову, фінансову й управлінську системи суб'єктів господарювання дедалі частіше опиняється в центрі наукових досліджень і професійних дискусій. Вітчизняні й закордонні вчені, зокрема Г.В. Головачак [3], М.І. Грод, Н.В. Резнікова [4], Н.М. Гудзенко [5], О.І. Маслак [8], Н.В. Павліха [10], Р.Г. Екклз, М.П. Крзус [1] й інші, аналізують необхідність переосмислення традиційної системи бухгалтерського обліку й звітності через призму нових викликів сталого розвитку.

У попередніх дослідженнях авторів досліджено особливості розвитку корпоративних структур та їхній вплив на організацію обліку й звітності. Зазначено, що сучасний корпоративний менеджмент на перше місце ставить проблему адаптації корпоративних структур до змін мінливого зовнішнього середовища через упровадження уніфікованої системи обліку, звітності й інноваційних методів управління [7, с. 95].

Л.О. Пащенко зазначає, що ESG має значний вплив на діяльність компаній та організацій, тому доцільно особливу увагу приділити дослідженню сутності й визначені концептуального змісту ESG-компонентів як інструменту стратегії сталого розвитку корпоративного підприємництва [11].

У працях дослідників наголошується на важливості формування інтегрованої звітності як інструменту поєднання фінансових і нефінансових показників діяльності. Зокрема, Р. Екклз, М. Крзус обґрунтовують доцільність упровадження ESG-показників у корпоративну звітність для підвищення прозорості бізнесу й інвестиційної привабливості компаній [1].

Н.В. Павліха у своєму дослідженні окреслює взаємодію між державним

сектором, бізнесом і громадянським суспільством, яка необхідна для ефективної реалізації КСВ й ESG-ініціатив. Також підкреслюється важливість розробки стандартів, що сприяють прозорості ESG-звітності й забезпечують дотримання компаніями принципів сталого розвитку [10].

Наукові публікації останніх років також розкривають питання впливу корпоративного управління на ефективність упровадження ESG-підходів у практику підприємств. Вказується, що розвиток корпоративних структур, зокрема впровадження систем комплаєнсу, ESG-комітетів і нових моделей внутрішнього контролю, сприяє якісній трансформації інформаційного забезпечення управління.

Попри наявність значної кількості досліджень, залишається актуальним вивчення питань адаптації національної системи обліку й звітності до стандартів сталого розвитку, зокрема в контексті гармонізації з міжнародними підходами GRI (Global Reporting Initiative – Міжнародна організація, що розробляє стандарти для сталого (нефінансового) звітування підприємств), SASB (Sustainability Accounting Standards Board – Рада зі стандартів обліку сталого розвитку, яка розробляє галузеві стандарти для розкриття ESG-інформації, важливої для інвесторів), IFRS S1/S2 (International Financial Reporting Standards – Sustainability Disclosure Standards S1 and S2 – Новітні стандарти сталого звітування, розроблені International Sustainability Standards Board (ISSB) під егідою IFRS Foundation: IFRS S1 – General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information; IFRS S2 – Climate-related Disclosures), корпоративних структур з урахуванням галузевої специфіки й забезпечення прозорості управлінських рішень. Відтак, подальші дослідження потребують глибшого аналізу трансформаційних процесів у сфері обліку й звітності під впливом ESG-факторів у контексті змін корпоративного середовища.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад і розкриття практичних аспектів трансформації системи обліку й звітності підприємств під впливом ESG-пріоритетів, з урахуванням тенденцій розвитку корпоративних структур, а також формулювання рекомендацій щодо інтеграції сталих підходів в обліково-аналітичне забезпечення управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. У реаліях сьогодення корпоративні структури дедалі більше зосереджуються на екологічних, соціальних й управлінських аспектах (ESG). Особливо актуальним це стає в контексті розвитку великих корпоративних структур, які мають значний вплив на економіку й суспільство, а отже – і підвищену відповідальність за дотримання принципів сталого розвитку.

Дослідження взаємозв'язку між розвитком корпоративних структур і впровадженням ESG-підходів у систему обліку й звітності є актуальним як із наукової, так і з практичного погляду. Воно дозволяє виявити ключові виклики й можливості, які постають перед бізнесом на шляху до підвищення прозорості, відповідальності й довіри з боку зацікавлених сторін [7, с. 99].

Варто зазначити, що у період збройної агресії проти України численні

суб'єкти, що втілюють принципи соціальної відповідальності «corporate social responsibility» (CSR) – як вітчизняні, так і закордонні компанії, неурядові організації та громадські об'єднання – активно долучилися до ініціатив, спрямованих на підтримку держави й допомогу постраждалому населенню. Такі дії наочно продемонстрували, наскільки важливою є соціальна відповідальність у періоди глибокої суспільної кризи, і підкреслили потенціал взаємодії бізнесу й громадянського суспільства для досягнення спільних гуманітарних цілей [10].

ESG – це аббревіатура, яка позначає три ключові сфери відповідального й сталого розвитку бізнесу (рис. 1).

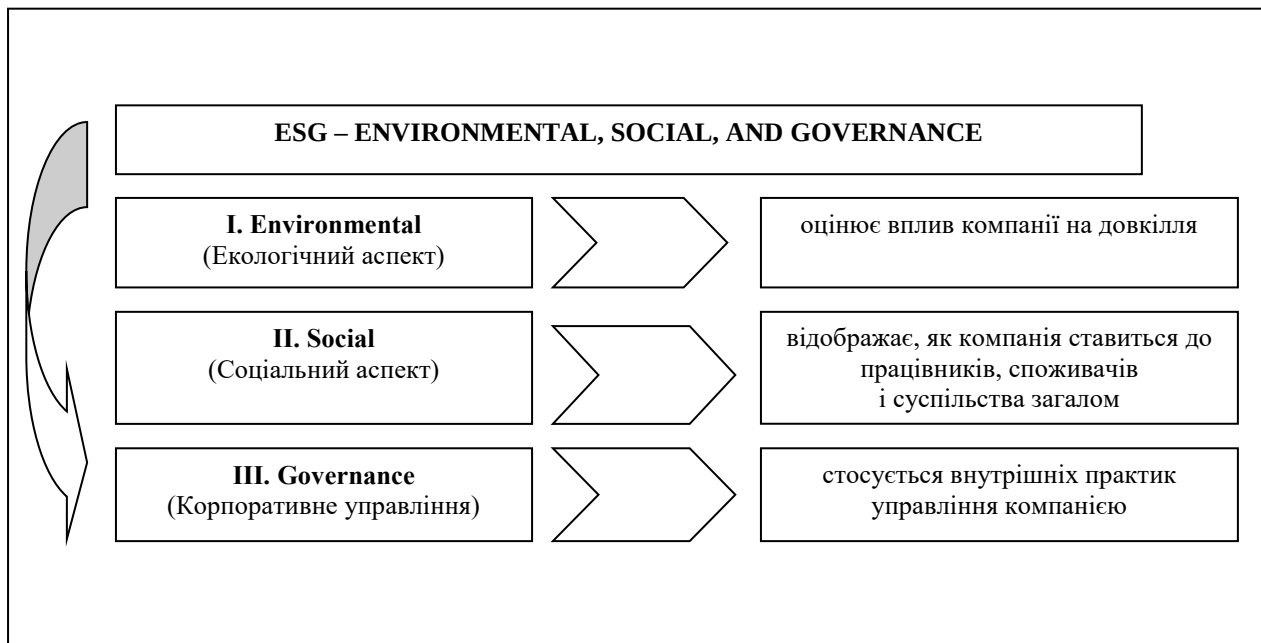

Рис. 1. Три ключові сфери відповідального й сталого розвитку бізнесу

Джерело: сформовано авторами на основі [8, с. 4; 10]

Ідея полягає в тому, щоб надати вимірні показники для вимірювання відповідальності бізнесу. Стратегія стає все більш важливим фактором для свідомих інвесторів, які хочуть не тільки ефективно інвестувати свої гроші, але й робити дії, які є корисними для навколишнього середовища [3; 10].

Інтерес інвесторів до нефінансової інформації зростає і це призвело до створення розширеної екосистеми звітності зі сталого розвитку. Водночас зацікавленість інвесторів у інформації про ESG пояснюється відповідними запитами від кінцевих споживачів товарів і послуг, а також зростанням впливу різноманітних нефінансових чинників і ризиків на фінансові результати й перспективи розвитку компаній [2].

Для ефективного функціонування бізнесу важливим є уникнення розпорошеності нормативних вимог й орієнтація на уніфіковані, гармонізовані стандарти, що забезпечують порівнюваність звітної інформації, підтримують процес ухвалення управлінських рішень і сприяють зниженню

витрат на забезпечення відповідності. Регуляторні органи все частіше рекомендують компаніям упроваджувати загальновизнані міжнародні стандарти, які дозволяють дотримуватись законодавчих вимог різних юрисдикцій у межах єдиного підходу. Така практика сприяє зниженню адміністративного навантаження на бізнес, а також полегшує інтеграцію вимог щодо сталого звітування до національних нормативно-правових актів [1, с. 12].

У ХХІ столітті звітність зі сталого розвитку стала загальноприйнятою світовою практикою, яку дедалі ширше впроваджують підприємства як один із ключових інструментів сталого корпоративного управління. Такий підхід сприяє ефективному управлінню соціальними й екологічними аспектами діяльності, оптимізації використання природних ресурсів, підвищенню операційної ефективності й відповідальності підприємств перед зацікавленими сторонами [11].

Наявність якісної звітності з питань сталого розвитку позитивно впливає на формування довіри з боку інвесторів, зміцнення репутації компанії, підвищення рівня лояльності працівників, а також відкриває доступ до підтримки з боку державних інституцій, громадськості й засобів масової інформації. Така звітність не лише відображає екологічні й соціальні виклики сучасного світу, а й формує підґрунтя для стратегічного діалогу щодо шляхів досягнення цілей сталого розвитку на корпоративному рівні [7, с. 99].

У 2024 році глобальні інвестиції в біржові ESG фонди склали 5,4 мільярда доларів США за інформацією Bloomberg [6]. 92 % глобальних інвестиційних компаній зазначили, що дані ESG важливі для оцінки довгострокових фінансових перспектив компанії, у які вони мають намір інвестувати (дослідження Workiva) [9].

На 2023 рік кількість компаній, які готують нефінансові звіти, оцінюється у понад 4000. Починаючи з 2024 року, майже 50 000 компаній підлягають обов'язковій звітності зі сталого розвитку в ЄС. Саме так директива ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD) трансформує звітність у сфері ESG [2].

Сьогодні звітність зі сталого розвитку часто є обов'язковою, оскільки зацікавлені сторони тиснуть на законодавців і регуляторів для покращення якості й послідовності звітності. Все більше країн упроваджують обов'язкові вимоги до розкриття ESG-інформації. Багато країн прийняли законодавство, яке вимагає від публічних компаній звітувати про екологічну й соціальну інформацію, а фондові біржі почали вимагати розкриття цієї інформації для лістингу. Робота над звітністю зі сталого розвитку на міжнародному рівні розпочалася ще у 1983 році, коли Конференція ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD) створила Міжурядову робочу групу експертів із міжнародних стандартів бухгалтерського обліку й звітності (ISAR). ISAR допомагає країнам покращувати якість фінансової звітності й нефінансових розкриттів, а також підтримує впровадження найкращих практик у галузі бухгалтерського обліку й корпоративного управління в країнах, що розвиваються [10].

Для сучасних корпоративних структур упровадження ESG-принципів – це не лише відповідь на зовнішній тиск інвесторів і суспільства, а стратегічна необхідність, яка визначає сталий розвиток бізнесу, забезпечує доступ до капіталу, формує довіру на ринку й підвищує загальну вартість компанії в довгостроковій перспективі. Представимо основні складники впровадження ESG для корпоративних структур (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив і значення ESG для корпоративних структур

Пріоритетні напрямки впливу ESG	Сутність впливу
Залучення інвестицій	ESG-орієнтовані підприємства вважаються менш ризикованими для довгострокових інвестицій, оскільки вони мають кращу репутацію, прозорість й адаптивність до змін
Управління ризиками	ESG-фактори допомагають ідентифікувати нефінансові ризики, які можуть мати серйозні фінансові наслідки
Посилення репутації та бренду	ESG-практики формують довіру, лояльність клієнтів і соціальну ліцензію на ведення бізнесу
Підвищення ефективності управління	Посилення контролю за витратами ресурсів; покращення системи звітності й аудиту; стимулювання прозорості, а також відповідальності на всіх рівнях корпоративної структури
Відповідність регулятивним вимогам	Великі корпоративні структури зобов'язані дотримуватися нових вимог, щоб мати право працювати на міжнародних ринках
Інновації та конкурентоспроможність	Компанії, орієнтовані на ESG, швидше впроваджують інноваційні екологічні й соціальні рішення, що дозволяє їм ефективно конкурувати, залучати таланти, а також відкривати нові ринки

Джерело: сформовано авторами на основі [2; 3; 7, с. 99]

Отже, для корпоративних структур ESG – це не просто інструмент покращення іміджу, а стратегічний ресурс для забезпечення стійкості, прибутковості й довгострокового розвитку в умовах глобальних змін. Його інтеграція в систему управління та звітності є обов'язковою умовою сучасного ефективного бізнесу.

Хоча поняття ESG нерідко ототожнюється з корпоративною соціальною відповідальністю (CSR), проте між ними існують суттєві відмінності. CSR зосереджена переважно на ініціативах компаній у сфері соціальної відповідальності, тоді як ESG фокусується на оцінці екологічних, соціальних й управлінських аспектів діяльності підприємств з погляду їхнього впливу на інвестиційні рішення. У цьому контексті актуальним є поняття «ESG-інвестування», що фактично є аналогом соціально орієнтованого інвестування. Воно стосується підходів інвесторів, які прагнуть формувати інвестиційні портфелі, орієнтуючись на компанії, що дотримуються принципів сталого розвитку й відповідального ведення бізнесу [3].

Терміни ESG, CSR, Sustainable development, Impact investing дуже часто вживаються у контексті впровадження різних стандартів і рамок, і тому потрібно розрізняти й знати їхнє визначення, порівняльний аналіз термінів ESG, CSR, Sustainable development, Impact investing представимо у (табл. 2).

Аналітичне порівняння термінів ESG, CSR, Sustainable development, Impact investing

Визначення	Цілі	Основні стейкхолдери	Регулювання	Результат
<i>ESG (Environmental, Social, Governance) Екологічні, соціальні та управлінські питання</i>				
Метод оцінки нефінансової діяльності компанії, до якого належать екологічні, соціальні та управлінські аспекти	Зменшення негативного впливу на суспільство й задоволення очікувань зацікавлених сторін	Інвестори, люди, навколишнє природне середовище	Добровільне регулювання	ESG – це метод, який використовують корпорації для вимірювання своєї нефінансової екологічної, соціальної та управлінської ефективності. Цілі ESG полягають у тому, щоб керувати ризиками, зменшуючи негативний вплив корпорації на суспільство, і відповідати очікуванням зацікавлених сторін. ESG стає критично важливим для бізнесу, оскільки інвестори, регулятори й клієнти все частіше вимагають покращень у сфері ESG
<i>CSR (Corporate Social Responsibility) Корпоративна соціальна відповідальність</i>				
Бізнес-модель, яка передбачає створення соціальних й екологічних вигод для зацікавлених сторін разом із досягненням фінансових цілей	Підвищення позитивного впливу на суспільство й навколишнє середовище	Люди, навколишнє середовище	Добровільне регулювання	Корпоративна соціальна відповідальність (CSR) належить до бізнес-моделі, у якій комерційні компанії шукають способи створення соціальних й екологічних переваг для всіх зацікавлених сторін, одночасно переслідуючи організаційні цілі й фінансові показники. Дії у сфері CSR не є обов'язковими за регламентом. Вони є добровільними. CSR може покращити бізнес-результати за допомогою створення сильного бренду, залучення талантів і збільшення продажів
<i>Sustainable development Сталий розвиток</i>				
Концепція, що передбачає використання ресурсів так, щоб не шкодити майбутнім поколінням	Підтримка збалансованої та багатой планети	Всі	Регулюється в деяких юрисдикціях	Сталий розвиток походить від переконання, що люди мають жити в межах здатності планети й не погіршувати можливості наступних поколінь людей. ООН створила набір цілей сталого розвитку, які забезпечують межі для урядів і корпорацій, що прагнуть бути більш стійкими. Термін «сталий» також використовується для маркування продуктів. Це може викликати ризики щодо greenwashing через відсутність узгоджених вимірювань
<i>Impact Investing Інвестиції з впливом</i>				
Інвестиції, які спрямовані на покращення соціальних й екологічних результатів	Покращення екологічних і соціальних результатів за умови задоволення потреб акціонерів	Інвестори	Регулюється відповідно до стандартних інвестиційних регуляцій	Інвестиції з впливом – це підхід до інвестування, який фокусується на компаніях, що покращують соціальні й екологічні результати. Фонди з інвестицій з впливом також прагнуть отримувати фінансову віддачу, але через інвестиції в більш сталі галузі. Галузі, що вважаються шкідливими для суспільства, такі як нафта й тютюн, часто виключаються з таких фондів

Джерело: [2; 8, с. 4; 12]

Елементи сталого розвитку, до яких належать необхідність регулярного й прозорого звітування про практики корпоративного управління та результати діяльності, знайшли своє відображення у Принципах корпоративного управління G20/ОЕСР [7, с. 98].

Саме на ці принципи ОЕСР посилаються більшість організацій, коли обґрунтовують потребу у створенні того чи іншого стандарту з ESG звітності. Однією з головних пріоритетних напрямів Принципів завжди було розкриття інформації та прозорість [3].

Зміни в системі обліку й звітності у відповідь на ESG-орієнтири стали важливим трендом для бізнесу в усьому світі. Вони зумовлені посиленням вимог інвесторів, регуляторних органів, споживачів і суспільства загалом, які очікують від компаній більшої прозорості, відповідальності й орієнтації на сталий розвиток. На рисунку 2 представимо основні ключові напрямки змін у системі обліку й звітності у відповідь на ESG-вимог (рис. 2) [5, с. 108; 9].

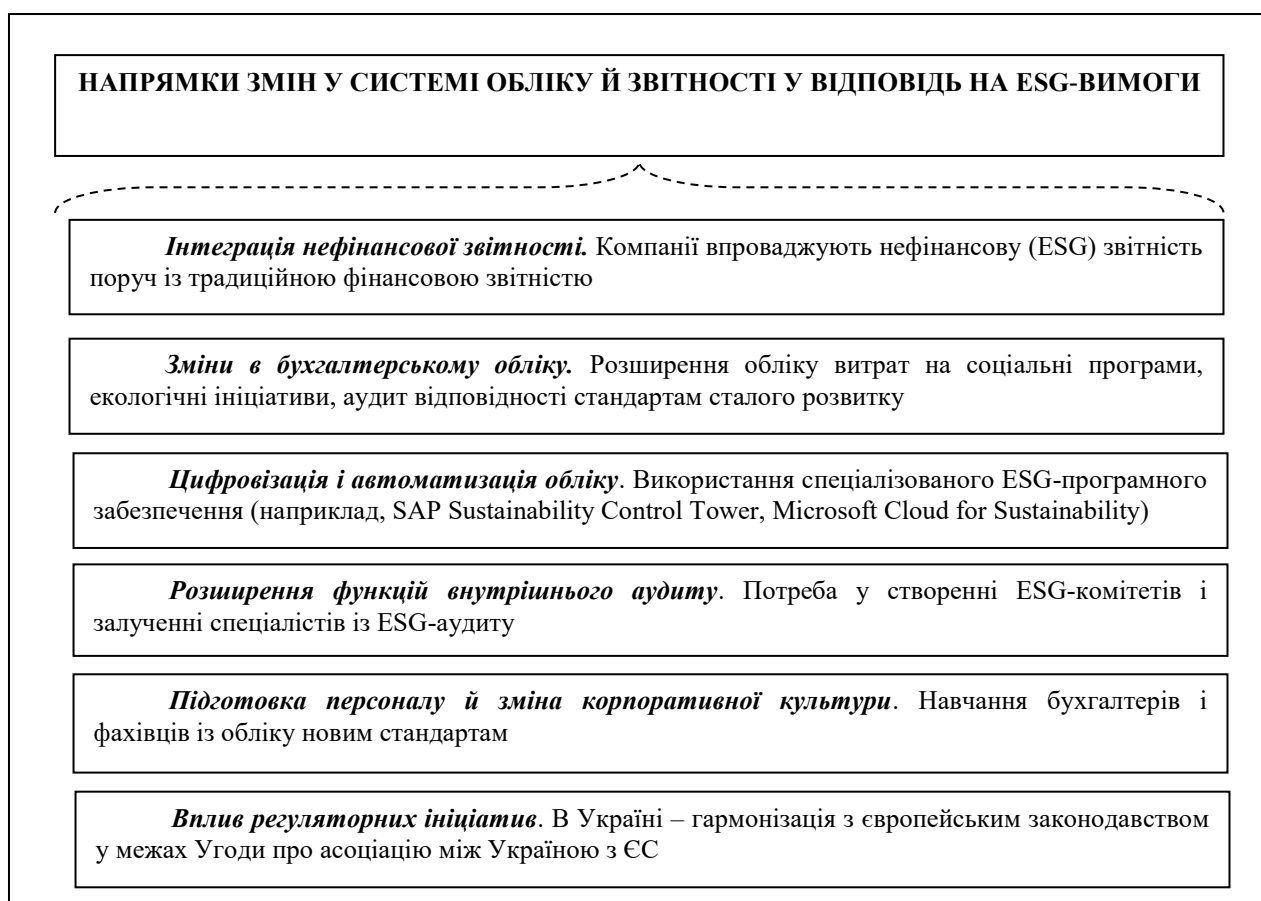

Рис. 2. Основні ключові напрямки змін у системі обліку й звітності у відповідь на ESG-вимоги

Джерело: сформовано авторами на основі [2; 3]

Потрібно зазначити, що впровадження ESG-орієнтирів ставить перед компаніями низку стратегічних, організаційних й операційних завдань, які необхідно вирішити для успішної інтеграції сталого розвитку в бізнес-модель, (рис. 3) [2].

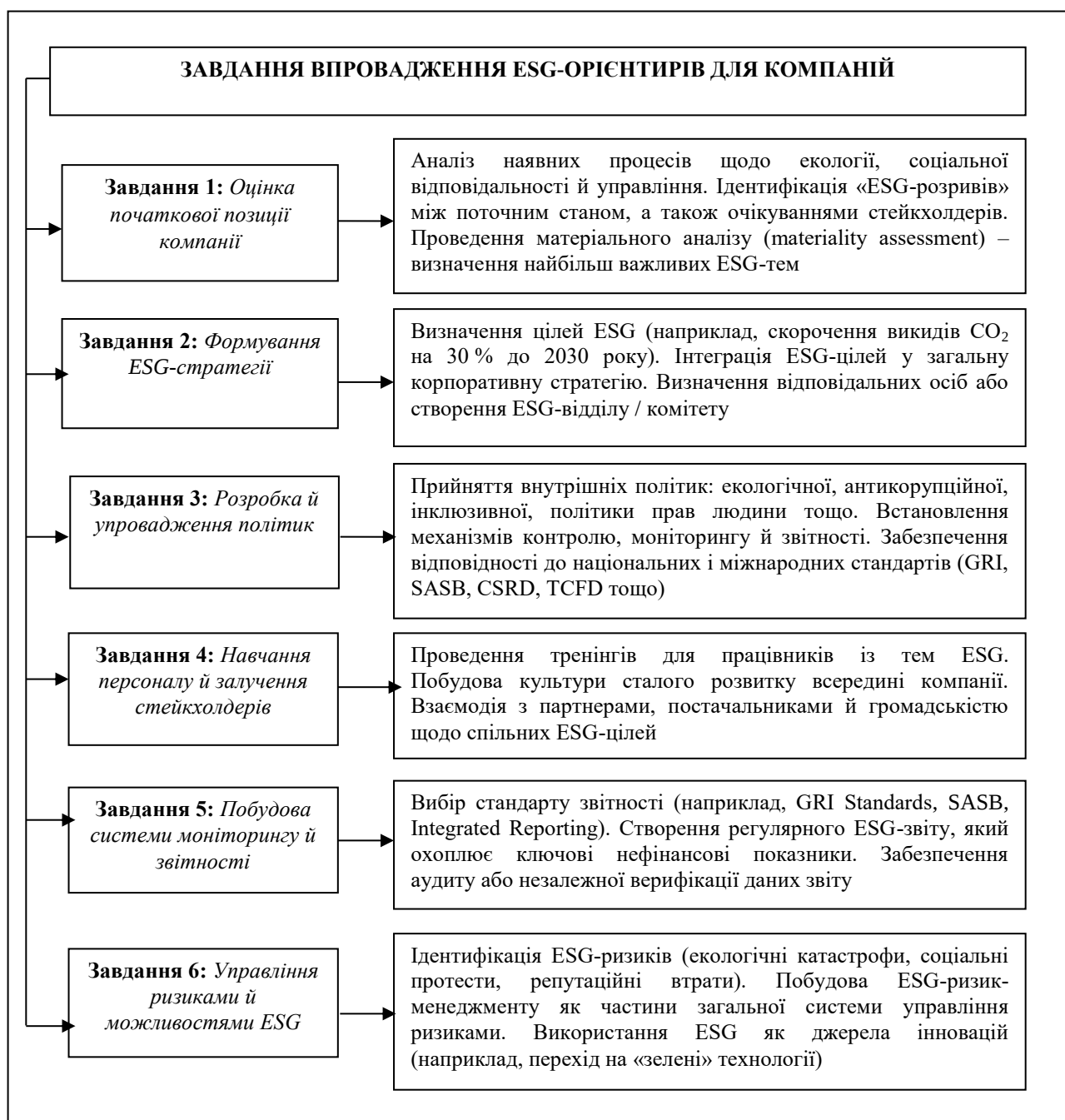

Рис. 3. Завдання впровадження ESG-орієнтирів для компаній
Джерело: сформовано авторами на основі [2; 6; 12, с. 153]

ESG-звітність – це процес розкриття компанією інформації про її вплив на: навколишнє середовище (E) – викиди парникових газів, управління відходами, енергоефективність тощо; соціальні аспекти (S) – права працівників, рівність, здоров'я та безпека, взаємодія з громадами; управління (G) – структура правління, етика бізнесу, боротьба з корупцією, прозорість [12, с. 153].

Отже, ESG-звітність – це не просто тренд, а необхідність для компаній, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними, прозорими й відповідальними. Вона посилює довіру інвесторів, підвищує ефективність корпоративного управління та сприяє сталому розвитку. Незважаючи на

труднощі, бізнес, який інтегрує ESG-принципи, отримує реальні вигоди в коротко- й довгостроковій перспективі, (рис. 4) [9; 11].

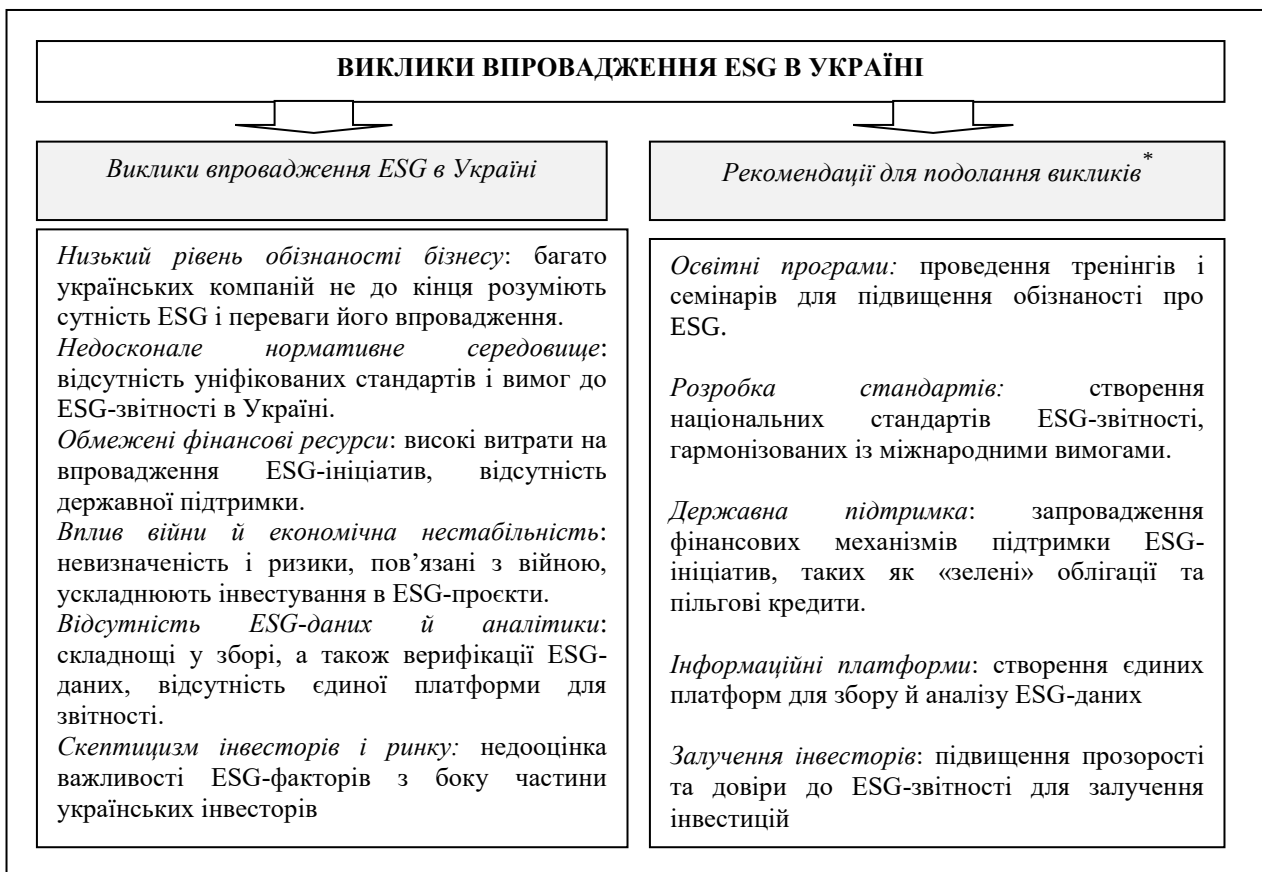

Рис. 4. Виклики впровадження ESG в Україні й рекомендації для їхнього подолання

Джерело: сформовано авторами на основі [6; 9]

** Рекомендації для подолання викликів запропоновано авторами*

ESG-пріоритети є частиною стратегії управління ризиками й репутацією компанії. Дані пріоритети інтегрується в політику корпоративного управління через:

- 1) запровадження кодексів етики й політик ESG;
- 2) формування спеціальних комітетів у наглядових радах;
- 3) визначення KPI для топменеджменту, пов'язаних з ESG.
- 4) забезпечення прозорості комунікації з інвесторами й іншими стейкхолдерами [8, с. 5].

Висновки. Розвиток корпоративних структур значно визначає ефективність інтеграції ESG-орієнтирів у систему обліку й звітності. Впровадження сучасних підходів до корпоративного управління сприяє прозорості, підзвітності й стандартизації нефінансової інформації. Чітка організаційна побудова, внутрішній контроль і наявність ESG-стратегій забезпечують системний підхід до збору, обробки й розкриття даних відповідно до міжнародних стандартів. У зв'язку з цим виникає потреба у вдосконаленні нормативного регулювання, підвищенні рівня підготовки кадрів і запровадженні сучасних стандартів звітності.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку методичних

рекомендацій щодо поєднання традиційної фінансової звітності з ESG-індикаторами, що дозволить формувати цілісну систему обліково-аналітичного забезпечення сталого управління. Так, сталі компанії тісно пов'язані зі зрілістю її корпоративної структури, а також здатністю адаптувати систему обліку й звітності до глобальних викликів.

Список використаних джерел

1. Eccles R., Krzus M. One Report: Integrated Reporting for Sustainable Strategy. New York: John Wiley & Sons, 2010. 240 p.
2. Аналіз ESG стандартів: рекомендації для українського бізнесу. *Офіс Зеленого Переходу*. 2024.
URL: <https://gto.dixigroup.org/assets/images/files/GTO%20-%20%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20ESG%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2%202-10.pdf> (дата звернення: 15.07.2025).
3. Головчак Г.В. Оцінка ефективності ESG-звітності як інструменту прозорості бізнесу в умовах глобалізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-28>
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4708/4649> (дата звернення: 17.07.2025).
4. Грод М.І., Резнікова Н.В. Циркулярна економіка у концепті сталого розвитку: парадокси міжнародного макроекономічного середовища та фінансування зеленого зростання. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 7-8 (308-309). С. 155–166. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-7-8-308-309-155-166>
5. Гудзенко Н.М., Коваль Н.І., Плахтій Т.Ф. Вплив інформаційних потреб користувачів на структуру та поповнення фінансової звітності. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 5 (33). С. 102–113.
6. Dow Average Gets ESG Boost From Adding Amazon. *Bloomberg*. 2024. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-06-05/dow-average-gets-esg-boost-with-addition-of-amazon> (дата звернення: 15.07.2025).
7. Коваль Н.І., Слободянюк С.А. Розвиток корпоративних структур та їхній вплив на організацію обліку і звітності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 6. С. 95–101. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.95>.
8. Маслак О.І., Гришко Н.Є., Яковенко Я.Ю., Пирогов А.Д., Дубовик О.І. Циркулярна економіка в Україні: екологічне, соціальне та корпоративне управління (ESG) як інструмент стійкості соціально-відповідального бізнесу в умовах подолання пандемії COVID-19. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки)*. 2022. № 3. С. 3–8. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.3.3>
9. 2025 Executive Benchmark on Integrated Reporting. *Workiva*. 2025. URL: <https://www.workiva.com/resources/2025-executive-benchmark-integrated-reporting> (дата звернення: 15.07.2025).
10. Павліха Н.В. Впровадження ESG та корпоративної соціальної відповідальності у контексті циркулярної економіки: моніторинг ефективності та проблеми прозорості. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-22>
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4873/4813>

(дата звернення: 15.07.2025).

11. Пашенко Л.О., Кудря М.В. Підходи щодо забезпечення діяльності підприємств на засадах сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.32>

URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4444/4479> (дата звернення: 15.07.2025).

12. Яценко О.М., Швиданенко О.А., Швиданенко Г.О. Циркулярна економіка як основа забезпечення сталого розвитку країни в контексті євроінтеграції. *Економіка і регіон*. 2022. № 4 (87). С. 150–167. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4\(87\).2794](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2794)

References

1. Eccles, R., & Krzus, M. (2010). *One Report: Integrated Reporting for Sustainable Strategy*. New York: John Wiley & Sons [in English].

2. Analiz ESG standartiv: rekomendatsii dlia ukrainskoho biznesu [Analysis of ESG standards: recommendations for Ukrainian businesses]. (2024). Ofis Zelenoho Perekhodu – Green Transition Office. gto.dixigroup.org. Retrieved from: <https://gto.dixigroup.org/assets/images/files/GTO%20-%20%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20ESG%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2%202-10.pdf> [in Ukrainian].

3. Holovchak, H.V. (2024). Otsinka efektyvnosti ESG-zvitnosti yak instrumentu prozorosti biznesu v umovakh hlobalizatsii [Assessing the effectiveness of ESG reporting as a tool for business transparency in the context of globalization]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-28> Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4708/4649> [in Ukrainian].

4. Hrod, M.I., & Reznikova, N.V. (2023). Tsyrukuliarna ekonomika u kontseпти staloho rozvytku: paradoksy mizhnarodnoho makroekonomichnoho seredovyshcha ta finansuvannia zelenoho zrostannia [Circular economy in the concept of sustainable development: paradoxes of the international macroeconomic environment and financing of green growth]. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Scientific Bulletin of the Odessa National Economic University*, 7-8 (308-309), 155–166. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-7-8-308-309-155-166> [in Ukrainian].

5. Hudzenko, N.M., Koval, N.I., & Plakhtii, T.F. (2018). Vplyv informatsiinykh potreb korystuvachiv na strukturu ta popovnennia finansovoi zvitnosti [The impact of users' information needs on the structure and completion of financial statements]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economy, finances, management: topical issues of science and practical activity*, 5.(33), 102–113 [in Ukrainian].

6. Dow Average Gets ESG Boost From Adding Amazon. *Bloombergq. bloombergq.com*. Retrieved from: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-06-05/dow-average-gets-esg-boost-with-addition-of-amazon> [in English].

7. Koval, N.I., & Slobodianiuk, S.A. (2025). Rozvytok korporatyvnykh struktur ta yikhonii vplyv na orhanizatsiiu obliku i zvitnosti [The development of corporate structures and their impact on the organization of accounting and reporting]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 6, 95–101. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.95> [in Ukrainian].

8. Maslak, O.I., Hryshko, N.Ie., Yakovenko, Ya.Iu., Pyrohov, A.D., & Dubovyk, O.I. (2022). Tsyrukuliarna ekonomika v Ukraini: ekolohichne, sotsialne ta korporativne upravlinnia (ESG) yak instrument stiikosti sotsialno-vidpovidalnoho biznesu v umovakh podolannia pandemii COVID-19 [Circular economy in Ukraine: environmental, social and corporate governance (ESG) as a tool for the sustainability of socially responsible business in the context of overcoming the COVID-19 pandemic]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI» (ekonomichni nauky) – Bulletin of the National Technical University «KhPI» (economic sciences)*, 3, 3–8. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.3.3> [in Ukrainian].

9. 2025 Executive Benchmark on Integrated Reporting. *Workiva*. [workiva.com](https://www.workiva.com/resources/2025-executive-benchmark-integrated-reporting). Retrieved from: <https://www.workiva.com/resources/2025-executive-benchmark-integrated-reporting> [in English].

10. Pavlikha, N.V. (2024). Vprovadzhennia ESG ta korporativnoi sotsialnoi vidpovidalnosti u konteksti tsyrkuliarnoi ekonomiky: monitorynh efektyvnosti ta problemy prozorosti [Implementing ESG and corporate social responsibility in the context of a circular economy: monitoring effectiveness and transparency issues]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-22> Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4873/4813> [in Ukrainian].

11. Pashchenko, L.O., & Kudria M.V. (2024). Pidkhody shchodo zabezpechennia diialnosti pidpriemstv na zasadakh staloho rozvytku [Approaches to ensuring the activities of enterprises on the basis of sustainable development]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.32>. Retrieved from: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4444/4479> [in Ukrainian].

12. Iatsenko, O.M., Shvydanenko, O.A., & Shvydanenko, H.O. (2022). Tsyrukuliarna ekonomika yak osnova zabezpechennia staloho rozvytku krainy v konteksti yevrointehratsii [Circular economy as a basis for ensuring sustainable development of the country in the context of European integration]. *Ekonomika i rehion – Economy and Region*, 4 (87), 150–167. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4\(87\).2794](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2794) [in Ukrainian].

Відомості про авторів

КОВАЛЬ Наталія Іванівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри аграрного менеджменту та маркетингу, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: natkov@i.ua).

СЛОБОДЯНИУК Сергій Анатолійович – аспірант другого року навчання кафедри обліку і оподаткування, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: serhii.slobodianiuk@gmail.com).

KOVAL Natalia – Candidate of Economics, Associate Professor of the Department of Agrarian Management and Marketing, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: natkov@i.ua).

SLOBODIANIUK Sergey – Postgraduate Student of the Second Year of Study of the Department of Accounting and Taxation, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: serhii.slobodianiuk@gmail.com).